

Pismo to wychodzi codzien
oprócz świąt uroczystych
niezawodnie o godz: 6
po południ: w drukarni
ST. GIESZKOWSKIEGO.

PRENUMERATA:
Kwartalna.....złp. 12.
Miesięczna..... „ 3.
Ner pojedynczy...gr: 10.
Za donic: od wier: g. 13.

z a w e s t a K r a k o w s k a

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Barometr dla lepszego porownania zredukowany na 0° Reaumiura.

Dzien godzina	Barometr na 0° „	Therm:	Higro- metr	Wiatr	Stan Atmosf:	U W A G I.
7	273. 573	† 9.2	† 2.3	rot. zachodni slaby	Pochmurno	Deszcz.
20 12	„ 3. 051	13.9	3.0	zachodni mocny	„ „	Deszcz.
3	„ 3. 042	13.9	2.5	pół zachodni mocny	Chmury	Deszcz.
9	„ 3 410	† 9.5	† 3 0	Zachodni średni	Pochmurno	Deszcz.

Część Urzędowa.

K R A K Ó W.
OBWIESZCZENIE.

W dniu 3 Sierpnia 1832 r. o godzinie 10 z rana w gmachu Sukiennicę zwanym w rynku miasta Krakowa stojącym, odbędzie się sprzedarz przez publiczną licytacją, trzech skrzyń pomady, dziewięciu puszek blaszanych pustych, sera parmezańskiego, klarynetów i flotrowe sów. Chęć kupną mających zaopatrzonych w gotowe pieniądze, na czas i miejsce oznaczone zaprasza się. —

Kraków dnia 28 Lipca 1832 r.

Ignacy Kopyciński K. S.

Część Nieurzędowa.

WIADOMOSCI z POCZTY W CZORAYSZEY.

PARYŻ 13 Lipca.

Dziennik *Messenger des Chambres* który ciągle straszy nowemi spiskami cały Paryż, donosi znowu, że pewien dobrze znany generał, sam wprost do swojej osoby odebrał aż 401... listów z pogrozkami. Zdaje się atoli

że ta ustawiczna obawa dziennika *Messenger*, jest wyraźnie obrazem wilka w owczej skórce.

Liczba deputowanych, którzy podpisali zdanie sprawy przez opozycją zrobione, wynosi już 138 osób.

Ostatnie wiadomości z Nantu pod d. 13 b. m. donoszą, że znowu w tamtych stronach szuani podnoszą głowę, i że już na wielu miejscach pokazały się liczne bandy. Partya legitarianistów miała znowu odebrać znaczne zasilki pieniężne.

Po wielu gminach departamentu War, zbierają podpisy do petycyi, tyczącej się aktu oskarżenia ministrów.

Redaktorowie dziennika *National* poukrywali się przed policją, albowiem w jednym ze swoich numerów, wymierzili znowu przeciw rządowi podlegający artykuł, za który są ściśle poszukiwani. W ogólności od chwili zniesionego stanu oblężenia Paryża, dzienniki *National* i *Trybuna* stały się tak zapalczywemi jak dawniey. Zdaje się jednak, że na opinią publiczną żadnego już nie mają wpływu.

Z powodu zapalczywych wycieczek tutejszych pisu, przeciw aktowi związku niemie-

okiego, pewna znakomita osoba, dała się usłyszeć na pokojach królewskich w pałacu St. Cloud, z temi słowy: »*Tobyśmy się dopiero spisali, gdybyśmy, ucierpiawszy tyle od nadużyć wolności druku, wstawiali się dziś za nią do państw sąsiedzkich.*»

MONITOR w jednym ze swoich numerów powiada: »Niekto e dzienniki niemieckie usiłują z rzadką troskliwością wzmówić w Publiczność, że gabinet tullieryjski ostatnie *repressalne środki* związek u niemieckiego, naprzód jeszcze wyraźnie potwierdził. Podanie to, raz jeszcze powtarzamy, zupełnie jest fałszywe.— Nie lepiej także okazał się wiadomym rzeczy, dziennik nasz francuzki *Le Temps*, zapewniając przeciwnie, jakoby państwa niemieckie drugiego rzędu, miały z tego powodu zrobić rządowi naszemu udzielenie, i jakoby o takowem rząd francuzki miał jak najszybciej donieść dworom wiedeńskiemu i berlińskiemu. Podanie to, tak dalece jest mylne, że nawet nie zasługuje na odpowiedź.»

Onegdy z rana uwięziono wielu wykrzykiwaczy, rozgłaszających fałszywe wyciągi z aktów postępowania sądu przysięgłych w sprawie dawniejszego spisku ulicy *Prévaires*.

Policya tutejsza wysledziła już potajemną drukarnię, w której drukowane były w dniu S. Henryka rozpuszczone odezwy karlistów.

LONDYN 17 Lipca.

Na posiedzeniu izby niższej d. 16 b. m. w ciągu dalszych rozpraw nad pożyczką rosyjsko-hollenderską, Sir Robert Peel sprzeciwiał się inicjatywie rządu, a P. Baring wniósł potrzebę modyfikacyi.— Gdy atoli przyszło do kreskowania na wniosek ostatniego, takowy upadł większością 191 kreszek przeciw 155, zatem na stronę ministrów była większość 36 głosów.—

WYPRAWA DON PEDRA.

O wylądowaniu Don Pedra do Portugallii, (o którym donieśliśmy w gazecie wczorayszej Krakowskiej pod artykułem z Paryża,) nadeszły do Londynu dalsze następujące interesowne szczegóły, które porządkiem umieszczamy:

»Don Pedro z wojskiem swoim wylądował rzeczywiście dnia 8 przy małej wiosce w bliskości miasta Oporto, i zaraz tam wkroczył. List odebrany z Oporto pod dniem 10 b. m. donosi, że wojska Don Miguela przeszły za rzekę Duero pod *Villa Nova*,

gdzie ochotnicy z Braga rozpoczęli ogień karabinowy ukrywając się za zasieki, skutkiem którego, jeden tylko żołnierz D. Pedra, francuz, ranionym został. Władze krajowe z Oporto wyniosły się do Lamego, lecz wielu zaraz najsławniejszych obywateli ogłosiło się za sprawą D. Pedra.

(z Kur: Angielskiego.)

Dziennik *Falmouth Packet* donosi: Wylądowanie przy Oporto było prawdziwie mistrzowskiem, i w samą porę wykonanem działaniem wojennem; gdyż niepodobieństwem było, aby flotta Don Pedra składająca się z wielu małych nieuzbrojonych kupieckich statków, mogła być wderzeć się na Tag, pod ogniem dział twierdzy St. Juliao, znajdujący się w szczególniej dobrym stanie, którey artylerzyści są jak najlepiej wyćwiczeni. Wojska Don Miguela w Lizbonie, wyspały wewnątrz i zewnątrz miasta liczne baterye i reduty, które teraz na nie się nie przydały, gdy Don Pedro gościńcem od Oporto, posuwać się zamyslił ku Lizbonie. Gazeta nadworna lizbońska z dnia 5, zawiera następujące rozporządzenie królewskie: »*Porządek przedsięwziętem użyć wszelkich środków, dla obrony monarchii i honoru narodowego, przeciw wybezprawniejszym napaściom, jakie mogły być kiedykolwiek przeciw Portugalii wymierzane; rozkazuję tym końcem zgodnie zosnową praw istniejących, że na przypadek, gdyby wyprawa buntowników do brzegów królestwa zbliżyć się miała, tak Lizboną, jako i wszystkie warowne miasta nadmorskie, mają być ogłoszone natychmiast za będące w stanie oblężenia i tak długo zostawać w tém położeniu, dopóki przeciwne z mojej strony nie nastąpią rozkazy.*«— Działo się w puluce *Cachius* 30 Czerwca 1832.—

FALMOUTH 12 Lipca.

Statek porowy, królewski *Firebrand* przybyły tu dziś z Lizbony, przywiósł depesze od eskadry naszej na Tagu. Wypłynął on z portu dnia 9 b. m. i nazajutrz d. 10 zastał przed Oporto flotę Don Pedra stojącą na kotwicy. Mały statek, w którym znajdowali się officerowie fregaty *Donna Maria*, przybył do *Firebrand*, i udzielił następujących wiadomości. W niedzielę d. 8 przybył Don Pedro do Oporto, i rozkazał przed zatoką zarzucić kotwicę, a nazajutrz w najlepszym porządku wysadził wojsko na ląd, nieznalazszy najmniejszego oporu we wsi *Mettosinhoes* na

północnym przegu rzeki Duoro. Siła jego na tym punkcie składać się ma z 7500 ludzi w którey znajduje się 460 anglików i tyleż francuzów. Za wylądowaniem, spostrzeżono kilku ludzi od jazdy Don Miguela zbliżających się ku temu miejscu; którzy jednak dotarłszy na wystrzał karabinowy, nagle cofnęli się na powrót. — Gdy już wszystko wojsko wylądowało, rozpoczął się najprzód marsz ku Oporto, które to miasto bez oporu opanowano, albowiem gubernator ze swą siłą zbroyną wyszedł za rzekę Duoro do Villa Nova. Wojska Don Miguela, które zburzyły w części most pływający na rzece, przeprawiwszy się wprzód na drugą stronę, nazajutrz w poniedziałek, zaczęły dawać ognia do wojsk Don Pedra; postanowiono przeto, za pomocą małych statków, dostać się do Villa Nov... 3000 ludzi, pod zasłoną statków kanonierskich, przeprowiło się niebawem, — poczem zaraz, wdawszy się w małą potyczkę, cofnęli się migueliści. Mówią że jeden pólk liniowy Don Miguela, zaczął wykrzykiwać *Niech żyje Dona Marya!* lecz zaraz przez inne pólki otoczony, prawie w pień wycięty został. — Sądzą, że skoro już Don Pedro znajdzie się w posiadaniu miasta Oporto, mieszkańcy uzbroją się dobrowolnie za jego sprawę i z wojskiem jego połączą się. — Mówią iż w Lizbonie i na wielu innych punktach, a mianowicie w Koisbrze, bardzo wielu przyłączy się do Don Pedra, który tej chwili bezwątpienia idzie wstępny bojem do stolicy. —

Podróżny na tymże statku przybyły donosi, że już wielu oficerów i żołnierzy przeszło do wojsk Don Pedra; wiadomo jest, że pólki 9. 12. i 22. czekają tylko pierwszej lepszej sposobności, do uczynienia tegoż kroku; jeden z pólków, który nieprzezornie przed czasem wyjawil swe życzenia, został od reszty wojska napadnięty, i poniósł niejaką stratę. — Kilka już podobnych wypadków miało się wydarzyć w wojsku Don Miguela, i spowodować rozlew krwi; — żaden atoli jeszcze oddział wojska nieprzeszedł w masie do Don Pedra. — Ochotnicy miasta Oporto, mieli największy dotąd dawać opór. — Wiadomości te dochodzą do dnia 10 do godziny 8 wieczór; — o godzinie zaś w pół dwunastej dostrzeżono ze statku *Firebrand*, niejakie strzelania, jak się zdaje po drugiej stronie *Villa Nova*, co mogło być skutkiem potyczki z cofającą się tylną strażą wojsk Don

Miguela. Fregata angielska *Stag* salutowała Don Pedra, przy wylądowaniu pod Oporto. Słychać że eskadra Don Pedra, miała się zaraz udać naprzeciw Lizbony. Dnia 9 była tam zupełna spokojność. —

Następującą odezwę przed wylądowaniem, wydał Don Pedro do swego wojska:

ŻOŁNIERZE.

»O to są brzegi nieszczęśliwej Portugalii! Tam oycowie, bracia, żony, dzieci wasze i przyjaciele z otwartymi rękami i ufni w waszą szlachetność i odwagę, czekają na wasze przybycie. — Przynosicie pokój całemu narodowi, a wojnę obłudnym i nieprawym rządowi przywłaszczyiciela. Przedsięwzięcie pełne chwały, — sprawa szlachetna, — zwycięstwo niewątpliwe. Wasi towarzysze oręża będą się łączyć z wami, i pysznić się zaszczytem walczenia obok was. Gdyby się atoli znajdować mieli tacy, którzyby niepomni na swą powinność, śmieli chcieć nadal być obrońcami przywłaszczenia: miejcie to zawsze na uwadze, że widzicie przed sobą oblakanych Portugalczyków, którzy pod *Villa da Praia* pierzchali przed mężstwem waszém. Zdobywcy wysp *S. Michel* i *S. George*, których waleczność ani w potyczkach pod *Villa des Valas*, *Urselina*, ani w niedobytych stanowiskach pod *Ladeira* i *da Velha* nie dała się ustraszyć, widzicie tu waszą ojczyznę która waszey pomocy wzywa; znajdziecie w niej nagrodę waszych trulów, kres waszych cierpień, i dopełnienie waszey sławy. Żołnierze! hasłem waszem w boju niech będzie: *Niech żyje Dona Maria II!* — i ustawa konstytucyjna; opieka bezbronnym, wspaniałomyślność zwyciężonym! —

(podpisano) *DON PEDRO XIĄŻE BRAGANZA.*

Dziennik ministeryalny Kuryer, umieszcza jeszcze następujący list z Lizbony pod d. 9 lipca który między innymi wyraża co następuje: —

»Piorun uderza. — Dowiadujemy się przez telegraf, że wczoraj wyprawa Don Pedra, pokazała się przed Oporto, i przed nadpłynieniem nocy, część jej będziemy mogli tu widzieć. — Zaczynają tu sypać szance na *Praca de Comercio*, w spodziewaniu, że wojsko nieprzyjacielskie, będzie chciało w tej stronie wylądować. — Większa część wojsk Don Miguela, zdaje się być gotową do powstania; gdyby jednak zostały wierne Don Miguelowi, w

jakim razie do krwawych przyjdzie zapasów, ale nawet i w tym przypadku, stronictwo Don Pedra, może być pewnym zwycięstwa. Nikt prawie tu niewątpi, że na przypadek pobicia Don Miguela, hiszpani przydą mu w pomoc, przez co zawichrzenia wewnętrzne, potrwałyby kilku miesięcy dłużej.» —

E G I P T.

ALEXANDRYA 7 Czerwca.

Buletyn wojska Syryjskiego umieszczony w *Dostrzegaczu Austryackim*, zawiera o zdobyciu szturmem twierdzy St. Jean d'Acre następujące szczegóły: »Korpus syryjskiej wyprawy już przed sześciu miesiącami miał polecenie oblężenia fortecy St. Jean d'Acre. Naczelný wódz, Jego wysokość, Ibrahim basza postanowił zakończyć takowe szturmem. Dnia 26 Maja (*Zilhidze*) zwołał on generałów, pułkowników i szefów batalionów, korpusu oblegającego i wydał następujące rozkazy: Jenerał brygady Achmed bey otrzymał rozkaz na czele jednego batalionu 2go pułku, w towarzystwie pułkownika tegoż pułku, rzucić się na szaniec wieży Kapuburdszu. Drugi batalion pod wodzą podpułkownika, miał posunąć się ku drugiemu szanecowi, na przeciw Nehi-Saleh, a trzeci batalion dowodzony przez Omer beja na ostatni szaniec Zavieh, czwartemu batalionowi tego pułku nakazano trzymać się blisko pierwszego szanca, w celu dania potrzebnéj pomocy. Jeden batalion z 10go pułku mając na czele swego pułkownika, otrzymał podobny rozkaz pozostania przeciw trzeciemu szanecowi. Inny batalion tegoż pułku przeznaczony był o 1wszý godzinie z północy naznosić drabin do fossy koło wieży Kerimburdszu, z rozkazem oczekiwania tam chwili szturm. Naczelný wódz dał oprócz tego każdemu officerowi osobne instrukcye. W nocy z 26 na 27 dawały baterye ognia do fortecy; z rana 27, w chwilę po wschodzie słońca, dał naczelný wódz rozkaz do szturm. Zakommenderowane przeciw szanecowi Zavieh wojska, wzięły natychmiast szaniec i usadowiły się w nim. Oddział, który szaniec Kapuburdszu miał atakować, odparty został przez oblężonych, począł się wachać i zdawało się, iż chce się cofać; postrzegłszy to naczelný wódz, dobył szabli i zbliżywszy się do nich, zagroził, iż każdego, który zechce się cofać, swoją ręką przebieje,

i zawałał *Naprzód!* w tym momencie stanęli na szanec; korpus posiłkowy zbliżył się spiesźnie, i gdy jedna część ogniem karabinowym nieprzyjaciela wstrzymała, druga usadowiła się na wałach. Otworzony wyłom koło Nahi-Saleh, zdobyty został przez naszych żołnierzy, którzy się na szanec usadowili, armaty i moździerz bastyonu zabrali; wśród bitwy na szanecach z oblężcami w liczbie 2,000, odparto ich trzy razy wprzeciągu półtorej godziny, to samo stało się przy szanec Zavieh. Ogień karabinowy i działowy trwał kilka godzin, dopiero koło godziny 4tý z południa uderzyli tak silnie na oblężców, iż ci ofiarowali się poddać. Ogień ustał natychmiast; przybyła deputacya składająca się z dowódcy kanonierów, muftego i z imana Abdulaha baszy. Padli do nóg naczelnego wódza i błagali o łaskę. Naczelný wódz zaręczył im życie i bezpieczeństwo majątku; nawet zostawił im broń. Zaraz po zachodzie słońca posłał do Abdullaha baszy swego jenerala brygady Selima beja. O północy udał się Abdulah basza, w towarzystwie swego Kiaja do naczelnego wódza, który go z godnością Wielkiemu Wezyrowi przynależną, przyjął. O pół do 1wszý wsiedli oba na koń, i udali się w towarzystwie Kiaja do pałacu, gdzie zostali przez noc. Co téj nocy zrabowano w mieście, kazano nazajutrz mieszkańcom wrócić. Abdulah basza udał się podług swego życzenia do Alexandryi, dokąd wyjechał z nim jenerał brygady Selim bey. Skoro się vice-król dowiedział o jego przybyciu, wysłał na przeciw niemu swoją szalupę i swego Kahwedszi baszę. Abdulah basza udał się z swoim orszakiem natychmiast do vice-króla, który go także z wszelkiemi przyjął honorami i przebaczył wszelkie uchybienia; uwolniono go nawet z szczególnych względów od kwarantany. Mieszka w pałacu dla obcych przeznaczonym. —

B E L G I A.

BRUXELLS 13 Lipca.

Antwepaska izba handlowa złożyła królowi pismo, w którym dowodzi, że punkta traktatu, który proponował król Hollandyi, są wszystkie niepodobne do przyjęcia, zagrażają bowiem upadkiem Belgii.

Czytamy w *Independant*: »List z Tangeru, który w tej chwili odebraliśmy, donosi, że główna kwatera jenerala Magnan zawsze jeszcze w Hocht się znajduje, zgromadza on coraz więcej wojska około Mastrychtu; dwa nowe bataliony są w pochodzie, aby się z nim połączyć. Jenerał Desprez d. 13 zwiedził wszystkie posterunki jenerala Magnan, i na nowo oglądał położenie miejsca. Zapewniają, że dnia 15 w nocy opasanie miasta zamieni się w formalną blokadę.»